

at Indenrigsministeren er bemyndiget til det, som er Forespørgslen's Gjenstand nemlig at give Personer, der ere fødte i de afstaaede Hertugdømmer, Hjemstedsbevis, naar de blive danske Statsborgere, hvilket de, som sagt, blive ved at tage Ophold i Riget. Nu er det ganske vist, at dette stemmer paa ingen Maade med, hvad der staar i Udvalgsbetænkningen; thi som den høitærede Minister fremhævede, skulde Meningen med Paragrafen efter Udvalgets Betænkning ganske rigtig være, at Personer, der vel i Realiteten have tilkjendegivet den Hensigt at være danske Undersaatter, men dog ikke have iagttaget de fornødne Former, ogsaa skulle kunne faae Hjemstedsbevis meddelt. Men det er klart, at Udvalget har været mærkvaerdig uheldigt med at formulere sin Tante, thi det er kommet til at sige noget ganske Andet end det, der skulde siges. Stedetsfor at der skulde være sagt, at Personer, som ikke formelt have løst sig fra Undersaatsforholdet til Lybfland, men dog i Realiteten have tilkjendegivet den Hensigt at vedblive at være danske Undersaatter, skulle kunne faae Hjemstedsbevis meddelt, staar der ligesom, at Personer, der ere fødte i de afstaaede Hertugdømmer, naar de ere at betragte som danske Statsborgere, under særlige Omstændigheder kunne faae saadanne Hjemstedsbeviser meddelte. Vi komme altsaa herved ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt saadanne Betænkninger ere bindende ved Forstaaelsen af Loven, om man virkelig, fordi et Udvalg har ment Et, medens Loven siger noget ganske Andet, ikke kan tage Loven, som den foreligger, men skal være bunden ved, hvad Udvalget i saa Henseende har forment. Det kan nu ikke negtes, at der er dog Tilfælde, hvor man aabenbart vil holde sig til Loven, som den foreligger. Naar den f. Ex. giver private Personer Rettigheder, kan der vel ikke være Tvivl om, at man vil holde sig til Lovens Ord og ikke bryde sig om, hvad der maatte staa i en eller anden Betænkning eller Forhandling. Det er klart, at man maa fastholde, at Borgerne, som skulle adlyde Loven, kunne ikke forudsættes at læse Udvalgsbetænkninger, Forhandlinger og alle mulige oplysende Bidrag til Lovens Forstaaelse. Nei, de tage Lovene, som de foreligger, og holde sig til deres Ordlyd, som den staar, og det Resultat, man faar ud deraf ved Anvendelse af almindelig sund Sands, maa tages som Lovens egentlige Indhold. Nu er ganske vist Forholdet et noget andet, hvor Loven giver Administrationen en Bemyndigelse, idet Administrationen smaa forudsættes at være inde i Lovens Tilblivelse og altsaa forsaavidt med Villighed kan siges at maatte kjende de Forudsætninger for Forstaaelsen, som de paagjældende Afgifter indeholde; men det forekommer mig dog, at, naar Bemyndigelsen i Loven er givet saa vid og almindelig, som Tilfældet er her, maatte man kunne tage under Overveelse, om man ikke efter Omstændighederne i et

eller andet Tilfælde maatte kunne anse sig befriet til at holde sig til den vide Ordlyd, som Loven indeholder. Jeg mener ganske vist ikke, at man skulde i alle Tilfælde tage Lovens Ord, som de foreligger; men det forekommer mig dog, at, naar Bemyndigelsen er saa almindelig, vil man ikke være forpligtet til at anse sig saa strengt bunden ved de Forudsætninger, en Udvalgsbetænkning indeholder, at man ikke efter Omstændighederne skulde kunne fortolke Ordene med en vis Latitudo. Vi maa jo huske paa, at hvad der stemmes over, er Paragraferne, som de staa, og at der er ikke Tale om, at man har stemt over en Udvalgsbetænkning, over Forhandlingerne o. s. v. Naar Ordene ikke sere videre end til at sige, at under de og de Omstændigheder har Indenrigsministeren en Bemyndigelse, vil jeg dog henstille til den ærede Indenrigsminister, om ikke denne Bemyndigelse saaledes efter Omstændighederne skulde kunne gjøres til Gjenstand for, hvad jeg vilde kalde en velvillig Fortolkning. Jeg vil henstille, om der ikke i Tvivlstilfælde, hvor Bemyndigelsen er givet saa vid og almindelig, naar man saalidet har anset det for nødvendigt at binde Ministeren ved Lovens Ord, kunde blive Spørgsmaal om, hvad jeg kalder en velvillig Fortolkning fra Ministeriets Side. Det tror jeg dog ikke vil være i Strid med Lovens Forudsætninger, forsaavidt man netop ved at give Bemyndigelsen saa vid og almindelig og ved at unblade udtrykkelig at optage Forudsætningerne som Normer i Loven maa antages at have ment, at Ministeriet kunde efter Omstændighederne øve et vist friere Skjøn med Hensyn til Benyttelsen af den paagjældende Bemyndigelse, uden at just Betænkningens Ord i alle Tilfælde skulde være bindende Norm for Anvendelsen. Men iøvrigt er det en Selvsølge, at, naar den ærede Minister mener, at en samvittighedsfuld Fortolkning fører til, at Grændserne ikke maa overskrides, er det en Forstaaelse, som man efter Omstændighederne ikke kan negte sin Berettigelse. Det er altsaa blot en Hensetting, jeg tillader mig at gjøre, idet jeg henviser til den vide Ordlyd, hvori Bemyndigelsen er givet. Iøvrigt skal jeg blot bemærke, at det dog ganske vist er et uheldigt Forhold, som fremkommer derved, at Personer saaledes ere berettigede til at være her i Landet uden at have noget Forsørgelseshjem, at det har Interesse ikke blot for dem, men ogsaa for Kommunerne, som en af de ærede Forespørgere (Kermansen) oplyste. Det forekommer mig, at der forsaavidt er nogen Anledning til at tage Spørgsmaalet under Overveelse.

Sessen: Jeg beklager meget, at det ærede Medlem ikke var Medlem af Landstinget, da denne Lov blev behandlet her. Den var ikke her i Thinget Gjenstand for nogen egentlig Forhandling; den blev i Korthed omtalt af Ministeren ved Sagens 1ste Behandling og gif derefter igjen-